ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

« 13 » 05 2022 ел Яр Чаллы № 1453

2022-2024 елларга Тукай муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәтен үстерү стратегиясен раслау турында

Тукай муниципаль районында яшь буын кеше капиталын саклауга, формалаштыруга һәм туплауга юнәлтелгән яшьләр сәясәтенең инновацион моделен булдыру максатыннан, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. 2022-2024 елларга Тукай муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәтен үстерү стратегиясен (алга таба - Стратегия) расларга
2. Әлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны ТР Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге башлыгы И.Р. Гәрәевка йөкләргә.

Башкарма комитет Җитәкчесе А.Р. Хәбибуллин

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның 13 05 1453 номерлы карары белән расланган

2022 – 2024 елларга Тукай муниципаль районының дәүләт яшьләр сәясәтен үстерү стратегиясе

Яшьләр - җәмгыятьнең иң актив өлеше, бу әлеге социаль төркемгә карата эзлекле максатчан сәясәт үткәрүнең мөһимлеген билгели. Яшь буын потенциалы, гадәттә, икътисади-технологик, фәнни, социаль һәм мәгълүмат өлкәләрендә таләп ителә. Яшьләрнең социаль формалашуы һәм үсеше, аның мөмкинлекләрен һәр яшь кеше һәм бөтен җәмгыять мәнфәгатьләрендә тулырак тормышка ашыру стратегияне гамәлгә ашыруның максатларын, бурычларын, өстенлекле юнәлешләрен һәм механизмнарын перспективалы күзаллауга ихтыяҗны актуальләштерә.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясе (алга таба - Стратегия) 2024 елга кадәр эшләнгән һәм Тукай муниципаль районы территориясендә дәүләт һәм иҗтимагый яшьләр сәясәтенең нигезләрен, үзара бәйләнеше механизмын һәм яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрен гамәлгә ашыру системасын билгели.

Хәзерге этапта яшьләр сәясәте өлкәсе социаль, икътисади, сәяси мәсьәләләрнең тулы бер комплексын, демография, гаилә һәм торак сәясәте, мәгариф, тәрбия, фән, спорт һәм психология проблемаларын үз эченә ала. Аларны нәтиҗәле хәл итү кеше капиталына, барыннан да элек яшьләргә, инвестицияләр кертмичә мөмкин түгел.

Яшь буынның сәяси үсешнең төп процессларына, демократик институтларның ныклыгын арттыруга, икътисадый үсешне тизләтүгә, инновацион технологияләр кертүгә, социаль әһәмиятле инициативаларны гамәлгә ашыруга максималь җәлеп ителүе мөһим.

Бары тик инновацион яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру шартларында гына югары заманча стандартлар нигезендә район яшьләренең нәтиҗәлелеген тәэмин итәргә мөмкин. Тукай муниципаль районы дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясе әлеге модельгә күчү процессын активлаштыруның төп механизмы булырга тиеш.

Бүгенге көндә яшь буынга, аның социаль үсүен һәм җәмгыятьнең бер өлеше буларак граждан булып формалашуын тәэмин итү максатыннан, җәмгыять йогынтысы өлкәсенең әһәмияте шик тудырмый. Гомумән алганда, мондый йогынты өлкәсе үсеп килүче буын турында кайгырту, аны җәмәмгать өчен яраклы социаль-мәдәни формаларда үз-үзен үстерүгә әзерләү белән тәкъдим ителә. Болар барысы яшьләр сәясәтен яшь буынга ярдәм итү, яклау, тәрбияләү, белем бирү, шәхси һәм һөнәри үстерү һәм үзбилгеләүне тәэмин итә торган яшьләр белән социаль эш өлкәсе буларак билгели.

Дәүләт статистикасы федераль хезмәте мәгълүматларыбуенча Тукай районында халык саны 43653 кеше тәшкил итә, 10026 кеше – 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр, бу халыкның гомуми санынннан – 23%. Еш кына бу төркем эчендә яшүсмерләр кластеры (14 -17 яшь), яшьләр кластеры (18 - 24 яшь), яшь өлкәннәр

кластеры (25-30 яшь) аерыла. Шулай ук яшьләрне (мәктәп укучылары), студентлар (укучылар һәм башлангыч, урта һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләре студентлары), эшләүче яшьләр һәм яшь гаиләләргә бүлү дә кабул ителгән.

ТР Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге «Яшәү урыны буенча яшьләр (яшүсмерләр) клубы» МБУ, «Форпост җәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формированиеләре үзәге» МБУ, «Балкыш» балалар сәламәтләндерү лагере кебек яшьләр өлкәсе оешмалары эшчәнлеген координацияли.

Җирле үзенчәлекләр характеристикасы

Тукай районы республиканың төньяк-көнчыгыш өлешендә, Кама елгасының сул як ярында урнашкан. Аның аша М7 «Идел» федераль трассасы уза. Татарстанның теләсә кайсы районында үзләренең кече ватаннарын данлаган кешеләр бар. Тукай районы өчен шундыйлардан күренекле татар җырчылары Илһам Шакиров, Зөһрә Сәхәбиева, Галина Казанцева, шагыйрьләр һәм язучылар Гөлшат Зәйнәшева, Фәннур Сафин, Рәшит Гәрәй, профессор, филология фәннәре докторы Флера Сафиуллина һ.б. бар.

Тукай районы ТР авыл районнары арасында халыкның тормыш дәрәҗәсе һәм икътисадый үсеш күрсәткечләре буенча лидерларның берсе булып тора. Районның иң эре предприятиеләре булып «Чаллы-Бройлер,» «Камский Бекон», Яр Чаллы элеваторы, «Чаллы икмәк продуктлары» тора. Шулай ук район территориясендә «Бигеш» халыкара аэропорты, Россия тимер юллары станциясе урнашкан.

Стратегиянең максаты

Яшьләрнең социаль һәм икътисади активлыгын арттыру, үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен хокукый, икътисадый һәм оештыру шартларын һәм гарантияләрне булдыру, яшь кешене һәм яшьләр берләшмәләрен Тукай муниципаль районының иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни тормышына җәлеп итү.

Стратегиянең бурычлары

1) Яшьләрнең хезмәт потенциалын арттыру (югары квалификацияле эш урыннары булдыру, яшьләрнең хезмәт базарында адаптация проблемаларын хәл итүдә ярдәм итү, яшьләрнең хезмәт потенциалын шәхси үсештә мотивацияләү);
2) Яшьләрнең социаль-икътисади үсешен тәэмин итү (социаль җаваплылык, традицион гаилә кыйммәтләрен үстерү, буыннар бәйләнешен һәм дәвамчанлыгын саклап калу, остазлыкны үстерү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау);
3) Әхлакый һәм гражданлык-патриотик кыйммәтләр системасын формалаштыру.

Дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсенең өстенлекле юнәлешләре булып тора:

1. Иҗтимагый әһәмиятле яшьләр инициативаларына ярдәм итү һәм талантлы яшьләрне үстерү: иҗади һәм фәнни потенциалны ачуда ярдәм итү, яшьләрнең техник иҗатка, уйлап табу һәм инновацион эшчәнлеккә мотивациясен тәэмин итү; фәнни өлкәдә яшь белгечләр эшчәнлегенә ярдәм итү; яшьләрнең иҗади потенциалын үстерү; район үсешенә юнәлтелгән яшьләр инициативаларына ярдәм

итү;

2. Өлкән мәктәп яшендәге яшьләргә белем бирү үсеше векторын төзүдә һөнәри юнәлеш бирүне оештыру: мәктәп укучылары арасында яшь кеше тарафыннан булачак һөнәрне аңлы рәвештә сайлап алуга юнәлтелгән һөнәри юнәлеш бирү эшен көчәйтү; заманча җәмгыять үсеше тенденцияләрен исәпкә алып, яшьләргә һөнәри юнәлеш бирү программаларын әзерләү һәм тормышка ашыру буенча яңа методикалар эшләү;

3. Яшьләрне эшкә урнаштыру: каникул чорында эшкә урнаштыру максатында 14-16 яшьлек яшьләргә мәгълүмати һәм ресурслы ярдәм күрсәтү; икътисадый ихтыяҗлар шартларында яшьләрнең хезмәт адаптациясенә ярдәм күрсәтү;

4. Сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыру, наркотикларсыз, алкогольсез һәм тәмәкедән башка яшәү культурасын арттыру өчен шартлар тудыру: яшьләрнең төрле төркемнәренең шәхес формалашуының яшьләрен, психологик үзенчәлекләрен исәпкә алып, шул исәптән мәгълүмат бирүнең заманча алымнарын җәлеп итеп, сәламәт яшәү рәвешенә (сәламәт туклану, спорт белән шөгыльләнү, тәмәке тартудан, наркотиклардан, алкогольдән баш тарту) позитив мөнәсәбәт формалаштыру; наркотиклар, алкоголь, психотроп матдәләр куллануны, тәмәке тартуны профилактикалау;

5. Яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау: балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау өлкәсендә эшчәнлекне оештыру-методик тәэмин итү һәм координацияләү; авыр тормыш хәлендә булган яшьләрне социальләштерү;

6. Яшьләргә гражданлык-патриотик һәм рухи-әхлакый тәрбия бирү системасын үстерү, районның тарихи-мәдәни мирасын яшьләр мохитенә трансляцияләү: гражданлык һәм патриотик тәрбия системасын үстерүдә яңа формалар һәм методлар кертү; яшьләрдә Россия Федерациясенең хокукый һәм дәүләт системасына, Ватан тарихына һәм дәүләт символикасына уңай мөнәсәбәт формалаштыруга ярдәм итү; яшьләр арасында Россия Федерациясе Коралл Көчләрендә хезмәтне, Ватанны саклаучылар истәлеген мәңгеләштерүне популярлаштыру, сугыш һәм хезмәт ветераннары оешмаларының яшьләр белән хезмәттәшлеге, яшьләрне эзләү отрядлары һәм хәрби-патриотик клублар эшчәнлегенә җәлеп итү; гражданлык һәм патриотизм формалаштыруга юнәлтелгән социаль әһәмиятле яшьләр проектларын һәм программаларын алга этәрү;

7. Яшь гаиләләрнең социаль-икътисади проблемаларын хәл итүдә булышлык күрсәтү һәм яшьләр даирәсендә гаилә культурасы кыйммәтләрен формалаштыру: яшьләр мохитендә гаиләгә һәм теркәлгән никахка, гаилә кыйммәтләренә уңай мөнәсәбәт формалаштыру, уңышлы яшь гаилә образын алга этәрү, гаилә мөнәсәбәтләре культурасын алга этәрү; яшь гаиләләр инициативаларына һәрьяклап ярдәм күрсәтү; традицион гаилә кыйммәтләрен, яшь гаиләнең уңай образын, гаиләдә балалар туу һәм тәрбияләүне пропагандалау; яшь гаиләләргә социаль-икътисадый проблемаларны чишүдә дәүләт ярдәме күрсәтү;

8. Балалар һәм яшьләр иҗтимагый берләшмәләренә ярдәм итү һәм районда дәүләт яшьләр сәясәте юнәлешләре буенча эшчәнлек алып баручы оешмалар белән

хезмәттәшлек итү;

9. Яшьләр медиа киңлеген үстерү: яшьләр мәгълүмати пространствосы өлкәсендә инновацион формалар һәм яшьләр инициативаларын гамәлгә кертү; массакүләм мәгълүмат чараларында һәм Интернет челтәрендә яшьләр проектларын мәгълүмати тәэмин итү; яшьләрне җирле һәм төбәк массакүләм мәгълүмат чаралары эшенә җәлеп итүдә ярдәм күрсәтү.

Стратегияне тормышка ашыру механизмнары

Дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Стратегия чаралары планын гамәлгә ашыру барышында түбәндәге механизмнар җәлеп ителәчәк:

- яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның һәм аны регламентлаштыруның хокукый нигезен формалаштыручы закон чыгару-хокукый нигез;
- яшьләргә ярдәм итү буенча комплекслы максатчан программалар булдыруга юнәлдерелгән программалы-максатчан;
- яшьләргә карата сәясәтне гамәлгә ашыручы институтларның үзара хезмәттәшлеге системасын үз эченә алган оештыру;
- яшьләргә карата дәүләт сәясәтен ресурслар белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән финанс-инвестицион, юнәлешле;
- мәгълүмати, статистик хисап күрсәткечләре, яшьләр проблемаларының социологик мониторингы күрсәткечләре белән идарә итү, массакүләм мәгълүмат чаралары аша дәүләт яшьләр сәясәтен пропагандалау буенча мәгълүмати-агарту эшчәнлеген оештыру.

Тукай муниципаль районында 2022-2024 еллар чорына дәүләт яшьләр сәясәтен үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру буенча чаралар планы («юл картасы»).

№	Чара	Башкару срогы	Көтелгән нәтиҗә
1	Яшүсмерләр клубы эшчәнлеген тәэмин итү (эшләр башкару)	2022-2024 еллар	Тукай муниципаль районында яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру
2	Яшьләрне җәлеп итү һәм ирекле (волонтерлык) эшчәнлек өлкәсендә чаралар уздыру	2022-2024 еллар	Ирекле (волонтерлык) эшчәнлеккә җәлеп ителгән яшьләр, ирекле (волонтерлык) эшчәнлекне үстерү өлкәсендә чараларда катнашкан кешеләр саны
3	Социаль мәсьәләләрне хәл итү өлешендә яшь гаиләне ныгытуга ярдәм итү	2022-2024 еллар	Уңай социаль потенциалга ия булган имин яшь гаиләләр санын арттыру, гаилә институтының абруен күтәрү
4	Яшьләрне граждан буларак үстерү, патриотик, рухи-әхлакый тәрбияләү өчен шартлар тудыру	2022-2024 еллар	Яшьләрне хәрби-патриотик тәрбияләү, милли горурлык, тарихи хәтер тәрбияләү
5	Яшьләрнең инновацион эшчәнлегенә ярдәм итү, талантлы һәм сәләтле яшьләргә үз-үзләрен күрсәтү өчен шартлар тудыру	2022-2024 еллар	Иҗтимагый оешмалар проектларына һәм программаларына конкурс ярдәменең нәтиҗәле системасын булдыру
6	Яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлтелгән семинарлар, киңәшмәләр, түгәрәк өстәлләр, башка иҗтимагый чаралар уздыру	2022-2024 еллар	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләрнең санын арттыру
7	Физкультура-спорт һәм сәламәтләндерү эшчәнлеге өлкәсендә чаралар үткәрү, сәламәт яшәү рәвеше алып баручы яшьләрнең уңай образын булдыру	2022-2024 еллар	Физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүче яшьләр өлешен арттыру
8	Асоциаль күренешләрне профилактикалау, милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү	2022-2024 еллар	Үткәрелгән чараларда катнашучы яшьләрнең санын арттыру

	һәм яшьләр арасында террорчылык идеологиясе таралуга каршы тору мәсьәләләре буенча семинарлар, киңәшмәләр, түгәрәк өстәлләр, башка иҗтимагый чаралар үткәрү		
9	Дәүләт яшьләр сәясәте мәсьәләләре буенча методик, мәгълүмати, презентация һәм белешмә материаллар чыгару	2022-2024 еллар	Чыгарылган методик, мәгълүмати һәм белешмә материаллар саны
10	Яшьләрне югары җитештерүчән эш белән тәэмин итү механизмнарын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрне эшкә урнаштыру	2022-2024 еллар	18 яшьтән 35 яшькә кадәр эшсез гражданнар өлешенең кимүе
11	Грант проектларында һәм конкурсларда катнашу	2022-2024 еллар	Грантлар язарга өйрәтелгән яшьләрнең өлеше арту. Гаризалар санын арттыру
12	Тукай муниципаль районы яшүсмерләренә һәм яшьләренә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү	2022-2024 еллар	Яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең психик сәламәтлеген тәэмин итү, шәхси үсешкә коррекция; Тукай муниципаль районы яшүсмерләренең һәм яшьләренең социаль адаптациясе
13	Төрле милекформаларындагы предприятиеләрдә, учреждениеләрдә һәм оешмаларда яшьләр хәрәкәтен үстерүгә ярдәм итү	2022-2024 еллар	Яшьләр инициативаларына ярдәм итү һәм эшләүче яшьләрнең потенциалыннан нәтиҗәле файдалану